

Absence planetárního státu

- Neexistuje žádný planetární stát pro tvorbu a prosazování mezinárodního práva.

Prameny mezinárodního práva

- Mezinárodní právo představují zásady mezinárodního práva, mezinárodní obyčej a zejména mezinárodní smlouvy vytvořené soužitím státům.

Vzájemnost jako hlavní důvod dodržování mezinárodního práva

- Obvyklým důvodem pro dodržování mezinárodního práva je oboustranná nebo všeobecná výhodnost (vzájemnost, reciprocita). Pro státy je výhodnější z hlediska politického, hospodářského nebo jiného dodržování mezinárodních závazků.

Retorze

- Bránit se proti porušování povinností vyplývajících z mezinárodního práva se mohou oprávněné státy omezením či ukončením dobrovolné vstřícnosti (retorze) a snažit se tak stát přimět, aby svou povinnost začal dodržovat a případně napravit či nahradil způsobenou újmu.

Represálie

- Mezinárodní právo povoluje, aby oprávněný stát prosazoval vůči povinnému státu oprávnění vyplývající z mezinárodního práva přiměřeným dotčením jeho mezinárodním právem chráněných zájmů (represálie).

Sebeobrana a spojení

- Soudobé mezinárodní právo povoluje použití ozbrojené síly vůči jinému vůči jinému státu nebo na jeho území jen pro svou obranu. Státy se mohou spojit ke společné obraně.

Různé možnosti jednotlivých států

- Prosazování mezinárodního práva svépomocí je kvůli rozdílné lidnatosti, hospodářskému výkonu, politickému vlivu a vojenské síle jednotlivých států světa rozdílně účinné.

Vyjednávání pro řešení sporů

- Státy své spory řeší obvykle vyjednáváním, jehož průběh a výsledky jsou často utajené nebo nezpřístupňované veřejnosti.

Mezinárodní soudy

- Státy jenom zlomek svých sporů řeší před mezinárodními soudy, rozhodčími nebo smírčími orgány. Předpokladem pro takové řešení sporů je shoda států vyjádřená mezinárodní smlouvou předpokládající takové řešení před vznikem sporu, dodatečná dohoda ohledně takového řešení nebo shoda prohlášení vůle řešit takto spory. Existují přesto stále mezinárodní soudy – na prvním místě Mezinárodní soudní dvůr při Organizaci Spojených národů nebo orgány řešení sporů Světové obchodní organizace.

Neřešené spory a nejasnosti ohledně práv

- Řada sporů mezi státy zůstává dlouhodobě nerozhodnuta. V řadě případů není tak rozsah oprávnění a povinností vyplývajících z mezinárodního práva známý, výklady se nezdá zásadně odlišují.

Kolektivní bezpečnost

- Organizace Spojených národů jako celosvětová mezinárodní organizace na ochranu míru a bezpečnost může vůči proti státům, které ohrožování míru a bezpečnosti porušují tedy základní pravidla mezinárodního soužití, rozhodnout o mírových stejně jako o vojenských sankcích. Tyto sankce nicméně vždy provádějí členské státy.

Omezené postavení jednotlivce

- Jednotlivci se nemohou dovolávat většiny výhod, které pro ně vyplývají z oprávnění nebo povinností jednotlivých států, dovolávat přímo před orgány mezinárodních organizací. Dodržení mezinárodního práva se v jejich prospěch musejí dovolávat oprávněné státy či mezinárodní organizace. Odlišné řešení může však stanovit mezinárodní smlouvy, např. (evropská) Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod umožňuje jednotlivci stěžovat si Evropskému soudu pro lidská práva při Radě Evropy.

Převzetí mezinárodního práva do vnitrostátního

- Jednotlivé státy na základě svých ústavních či zákonných klausulí umožňují nicméně jednotlivcům dovolávání se některých mezinárodních závazků před svými úřady a soudy.